P R A V I L N I K

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

BIOTEHNOLOŠKE ŠKOLE“Šumatovac“u Aleksincu

U Aleksincu , oktobar 2020 god.

Na osnovu člana 3. i člana 14. stava 1. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005, 91/2015 i 113/2017 - dr. Zakon), Školski odbor Biotehnološke škole“Šumatovac“u Aleksincu donosi:

P R A V I L N I K

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU
BIOTEHNOLOŠKE ŠKOLE”ŠUMATOVAC”U ALEKSINCU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu Biotehnološke škole“Šumatovac“u Aleksincu-dalje škole uređuje sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu, lica koja učestvuju u radnim procesima kao i lica koja se zateknu u radnoj okolini, radi sprečavanja povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom.

II PREVENTIVNE MERE

Član 2.

Preventivne mere su sve mere koje se preduzimaju ili čije se preduzimanje planira na svim nivoima rada u **školi** radi sprečavanja povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, organizacionih, zdravstvenih i drugih mera i sredstava za rad kojima se obezbeđuje:

da se radna sredina projektuje, izrađuje i održava tako da se rad obavlja prema prirodi poslova, primenom mera zaštite od opasnosti po život i zdravlje radnika;

da se radni uslovi prilagode fizičkim i psihofizičkim osobinama i sposobnostima radnika, a tehnologija i organizacija rada postavi tako da zaposleni obavlja poslove u optimalnom bezbednom položaju;

da radne prostorije budu uređene i opremljene na način koji obezbeđuje zdravu radnu sredinu;

da oprema i druga tehnička sredstva budu projektovana, postavljena i upotrebljena na način koji obezbeđuje odgovarajuću bezbednost radnika;

da se opasne materije koje mogu prouzrokovati profesionalna oboljenja ili povrede na radu, mogu upotrebljavati samo u uslovima koji obezbeđuju odgovarajuću sigurnost radnika i zaštitu životne sredine.

Član 3.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- obaveze, dužnosti i odgovornosti poslodavca;
- prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih;
- organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu;
- određivanje lica za bezbednost i zdravlje na radu;
- obrazovanje odbora za bezbednost i zdravlje na radu;
- donošenje akta o proceni rizika;
- osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- provera da li je zaposleni pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
- zaštita žena, maloletnika i invalida;
- vršenje nadzora nad primenom mera bezbednosti na radu;

- vođenje evidencije i saradnja sa organima nadzora;
- pružanje prve pomoći;
- saradnja i izveštavanje inspekcijskih organa.

III PRAVA, OBAVEZE I OVLAŠĆENJA POSLODAVCA

Član 4.

Poslodavac iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu donosi:

- opšta normativna akta iz bezbednosti i zdravlja na radu;
- odluku o izradi akta o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini;
- odluke o određivanju lica za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu;
- analizira stanje bezbednosti i zdravlja na radu;
- odluke o smanjenju povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom;
- odluke o preuzimanju preventivnih mera u cilju poboljšanja uslova rada;
- odluke o namenskom izdvajanju finansijskih sredstava za finansiranje potreba bezbednosti i zdravlja na radu;
- odluke u vezi Rešenja inspekcije rada u slučaju utvrđenih nedostataka i izrečenih kaznenih mera.

Član 5.

Zaposleno lice se može udaljiti sa rada ili mu poslodavac može otkazati ugovor o radu ukoliko se ne pridržava propisanih preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu, što predstavlja nepoštovanje radne discipline, u skladu sa kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

IV DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Član 6.

Poslodavac je dužan da obezbedi zaposlenom rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac se ne oslobađa obaveze i odgovornosti u vezi sa primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu određivanjem drugog lica ili prenošenjem svojih obaveza i odgovornosti na drugo lice.

Član 7.

Poslodavac je dužan da obezbedi da radni proces bude prilagođen telesnim i fizičkim mogućnostima zaposlenog, a radna okolina, sredstva za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu ne prouzrokuje finansijske obaveze za zaposlenog i predstavnika zaposlenih i ne utiče na njihov materijalni i socijalni položaj stečen na radu i u vezi sa radom.

Član 8.

Poslodavac je dužan da, prilikom organizovanja rada i radnog procesa, obezbedi preventivne mere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih kao i da za njihovu primenu obezbedi potrebna finansijska sredstva.

Poslodavac je dužan da obezbedi preventivne mere pre početka rada zaposlenog, u toku rada, kao i kod svake izmene postupaka rada, izborom metoda, kojima se obezbeđuje najveća moguća bezbednost i zaštita zdravlja na radu.

Član 9.

Preventivne mere se obezbeđuju polazeći od sledećih načela:

- izbegavanje rizika;

– procena rizika koji se ne mogu izbeći na radnom mestu;
– otklanjanje rizika na njihovom izvoru primenom savremenih tehničkih rešenja;
– prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenom u pogledu izbora opreme za rad;
– zamena opasnih procesa ili metoda, bezopasnim;
– davanje prednosti kolektivnim nad pojedinačnim merama bezbednosti i zdravlja na radu;
– odgovarajuće osposobljavanje zaposlenih za bezbedan rad i izdavanje uputstava za rad na siguran način.

Član 10.

Poslodavac je dužan da donese akt o proceni rizika u pismenoj formi za sva radna mesta u radnoj okolini i da utvrdi način i mere za njihovo otklanjanje. Ako je, na osnovu ocene službe Medicine rada, utvrđeno da zaposleni mora da ispunjava posebne zdravstvene uslove i preglede, poslodavac je dužan da omogući sprovođenje preventivnih mera.

Član 11.

Poslodavac je dužan da:

– Donese odluku o određivanju lica za bezbednost i zdravlje na radu, u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu,
– zaposlenom odredi obavljanje poslova na kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
– obaveštava zaposlene o uvođenju novih metoda i sredstava za rad i donese odgovarajuće uputstvo za bezbedan rad;
– osposobljava zaposlene za bezbedan i zdrav rad;
– obezbedi zaposlenima korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
– zaposlene osigura od povrede na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, radi naknade štete;
– obezbediti održavanje sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i ispravnom stanju;
– angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanje opreme za rad i ispitivanje uslova radne okoline;
– obezbediti na osnovu akta o proceni rizika propisane lekarske preglede zaposlenih i ocene službe medicine rada;
– zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje zaposlenih.

V ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 12.

Poslodavac je dužan da organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu u zavisnosti od procenjenih rizika.

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu može vršiti lice koje ima položen stručni ispit u skladu sa zakonskim propisima.

Poslodavac pravnim aktom raspoređuje lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 13.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu obavlja sve poslove u skladu sa zakonom, a naročito:
– Učestvuje u pripremi akta o proceni rizika;
– Vrši kontrolu i daje savete poslodavcu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;

– Učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada;
– Organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline, angažovanjem pravnog lica sa licencom ;
– Organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad, angažovanjem pravnog lica sa licencom;
– Predlaže mere za poboljšanje uslove rada, a naročito na radnom mestu sa povećanim rizikom;
– Svakodnevno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu;
– Prati stanje u vezi povreda na radu, profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
– Priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
– Priprema uputstva, obaveštenja i instrukcije za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu;
– Zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenog;
– Sarađuje i koordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.
– Organizuje na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada propisane lekarske preglede zaposlenih na poslovima sa povećanim rizikom;
– Vodi i čuva propisane evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.
– Obaveštava zaposlene i predstavnike zaposlenih o uvođenju novih postupaka i sredstava za rad, kao i opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koji nastaju njegovim uvođenjem, odnosno u takvim slučajevima donosi odgovarajuća uputstva za bezbedan rad;
– Odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, usmeno, a potom i u pismenoj formi prijavljuje nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu za unutrašnje poslove svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, ili opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih;
– Najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od dana saznanja, nadležnoj inspekciji rada prijavljuje profesionalno oboljenje, odnosno oboljenje zaposlenog u vezi sa radom;
– Izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom koji se dogode na radnom mestu, dostavlja zaposlenom koji je pretrpeo povredu, odnosno oboljenje, i organizacijama za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje;
– Lice za bezbednost i zdravlje na radu je predstavnik Poslodavca u odboru za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 14.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu dužno je da u pismenoj formi izvesti poslodavca i predstavnika zaposlenih o zabrani rada na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad.

VI OVLAŠĆENJA I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Član 15.

Poslodavac ima sledeće dužnosti:

– Organizuje sprovođenje postupka utvrđivanja rizika na radnom mestu u radnoj okolini;
– ispita razloge odbijanja zaposlenih da rade zbog neposredne opasnosti po život i zdravlje, nalaže preduzimanje odgovarajućih mera za otklanjanje opasnosti i organizuje njihovo sprovođenje,
– stara se i učestvuje u pribavljanju propisane dokumentacije za sredstva za rad, sredstva i opremu lične zaštite i opasne materije,
– organizuje vršenje preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, uslova radne okoline, kao i za upotrebu opasnih materija u skladu sa propisanim uputstvima,

– kod uvođenja nove tehnologije i sredstava za rad, učestvuje u proceni rizika i daje mišljenje na uputstvo za bezbedan rad,
– angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda za ispitivanje opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline,
– obezbeđuje, na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada, propisane lekarske preglede zaposlenih u skladu sa Pravilnikom
– organizuje osposobljavanje zaposlenih za pružanje prve pomoći, kao i za spasavanje i evakuacije u slučaju opasnosti,
– predlaže program specifične zdravstvene zaštite i prati njegovu realizaciju,
– sprovodi postupak zabrane rada na poslovima koji predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenih,
– organizuje osposobljavanje zaposlenih za bezbedan rad, kao i osposobljavanje zaposlenih kod drugog poslodavca, angažovanih za potrebe preduzeća,
– obezbeđuje propisanu dokumentaciju: uputstvo za rukovanje i bezbedan rad,
– učestvuje u sprovođenju postupka utvrđivanja profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, kao i utvrđivanju poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem,
– sarađuje sa predstavnikom zaposlenih i Odborom, kao i sa inspekcijom rada i drugim nadležnim republičkim organima.

VII PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH

Član 16.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju: zaposleni, učenici i studenti kada se nalaze na obaveznom radu i profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi; lica koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji i lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ukoliko je o tome upoznat poslodavac.

Zaposleni ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa svim merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;

Zaposleni ima pravo:

1) Da poslodavcu daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu;
2) Da kontroliše svoje zdravstveno stanje prema riziku svog radnog mesta u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.

Član 17.

Zaposleni u cilju očuvanja sopstvenog života i zdravlja ima pravo da odbije da radi na svom radnom mestu:

1) Ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu na njegovom radnom mestu, na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede;
2) Ako mu poslodavac ne obezbedi propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom;
3) Ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje na poslovima ili na radnom mestu na koje ga je poslodavac odredio;
4) Ako radi duže od punog radnog vremena ili noću, a taj rad bi mogao da mu ugrozi njegovo zdravstveno stanje po oceni službe medicine rada;
5) Ako nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na sredstvu za rad.

Zaposleni se može pismenim zahtevom obratiti poslodavcu radi preduzimanja mera koje po mišljenju zaposlenog nisu sprovedene.

Ako poslodavac ne postupi u roku od osam dana po zahtevu zaposlenog, zaposleni ima pravo da se obrati nadležnoj inspekciji rada.

Ako poslodavac smatra da zahtev zaposlenog nije opravdan zato što je odbio da radi na svom radnom mestu, dužan je odmah da obavesti nadležnu inspekciju rada.

Član 18.

Kada zaposlenom preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, on ima pravo da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju i da napusti radno mesto, radni prostor, odnosno radnu okolinu.

Zaposleni je dužan da primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi sredstva za rad i opasne materije, da koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica.

Član 19.

Zaposleni je dužan da pre početka rada pregleda svoje radno mesto, uključujući i opremu za rad koju koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti poslodavca ili drugo ovlašćeno lice.

Pre napuštanja radnog mesta zaposleni je dužan da radno mesto i opremu za rad ostavi u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene.

Član 20.

Zaposleni je dužan da, u skladu sa svojim saznanjem odmah obavesti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla ugroziti njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih.

Član 21.

Zaposleni je dužan da sarađuje sa poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na poslovima na kojima radi.

Član 22.

Zaposleni je dužan da primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi opremu za rad i opasne materije, da koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da nebi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje, kao i bezbednost i zdravlje drugih lica.

Član 23.

Zaposleni čini težu povredu radne obaveze ako:

- poslove radnog mesta obavlja suprotno Pravilniku o bezbednosti i zdravlju na radu;
- ne pristupi osposobljavanju za bezbedan i zdrav rad, ili proveri znanja;
- propusti ili odbije da radi po preporukama i uputstvima lica za bezbednost i zdravlje na radu;
- odbije da prihvati raspored na drugo radno mesto, shodno zakonu o radu, na koje se može osposobiti za samostalan i bezbedan rad;
- ne prekine rad kada mu preti opasnost po život i zdravlje, zato što nisu sprovedene mere za siguran i bezbedan rad;
- ne izvrši blagovremeno lekarski pregled na koji ga uputi lice za bezbednost i zdravlje na radu;
- radi suprotno pravilima bezbednosti i zdravlja na radu čime ugrožava svoju bezbednost ili bezbednost korisnika usluga;
- ne prijavi promene zdravstvenog stanja (bolesti);

– ne koristi ličnu zaštitnu opremu ili zaštitne naprave na opremi za rad ili iste koristi na nedozvoljeni način;
– sklanja ili oštećuje znake upozorenja ili uputstva za bezbedan i zdrav rad;
– odbije da se udalji sa mesta rada kada je zatečen da radi pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
– odbije da pristupi proveri zdravstvene sposobnosti ili proveri da li radi pod uticajem alkohola;
– tokom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva zavisnosti ili ih unosi u radne i druge prostorije;
– puši na mestu na kome je to zabranjeno;
– u upotrebu stavi neispravnu opremu za rad;
– ostavi bez nadzora uključenu opremu za rad;
– radi suprotno usmenim i pismenim uputstvima nepostrednih rukovodilaca, odnosno opisu poslova za njegovo radno mesto;
– radi suprotno propisanim radnim procedurama za bezbedno rukovanje.

VIII OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH

Član 24.

Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja, premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.

Poslodavac je dužan da zaposlenog u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga određuje i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa aktom o proceni rizika.zasnivanja radnog odnosa;

Za osposobljavanje zaposlenih može se angažovati pravno lice sa licencom.

Član 25.

Poslodavac odnodno Lice za bezbednost i zdravlje na radu je dužno da zaposlenog u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga određuje da radi i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa aktom o proceni rizika.

Član 26.

Osposobljavanje zaposlenog poslodavac obezbeđuje u toku radnog vremena, a troškovi osposobljavanja ne mogu biti na teret zaposlenog.

Član 27.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad vrši se teoretski i praktično.

Provera teoretske i praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu, putem testiranja.

Član 28.

Periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenog, koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, vrši se na način i po postupku utvrđenim Aktom o proceni rizika.

Član 29.

Poslodavac je obavezan da donese Akt o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini.

Procena rizika zasniva se na analizi verovatnoće nastanka i težine moguće povrede na radu, oštećenja zdravlja ili oboljenja zaposlenog u vezi sa radom, prouzrokovanih na radnom mestu i u radnoj okolini.

Na osnovu prikupljenih podataka i prepoznatih opasnosti i štetnosti i utvrđene liste opasnosti i štetnosti u radnoj okolini na svakom radnom mestu, izborom i primenom odgovarajućih metoda vrši se procenjivanje rizika – verovatnoće nastanka i težine povreda na radu, oštećenja zdravlja ili oboljenja zaposlenog.

IX NABAVKA OPREME ZA RAD I SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE NA RADU

Član 30.

Na poslovima gde se primenom tehničkih i ostalih bezbednih mera na radu ne mogu potpuno otkloniti izvori opasnosti, zaposleni koriste sredstva lične zaštite i opreme. Snabdevanje zaposlenih zaštitnom odećom , obućom i ostalim sredstvima lične zaštite i opreme određeno je važećim standardima i Aktom o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini.

Član 31.

Zaposlenom se neposredno izdaju na upotrebu sredstva lične zaštite i opreme preko reversa, uz napomenu o roku trajanja sredstava zaštite.

U revers se unosi datum izdavanja i da li je sredstvo novo ili je već upotrebljavano, kao i dan isteka roka trajanja.

Nije dozvoljena upotreba sredstava zaštite na radu koja usled dotrajalosti ili oštećenja ne zaštićuje zaposlenog od štetnosti kojima je izložen.

X SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE

Član 32.

Poslodavac je dužan da zaposlenima da na upotrebu sredstva za rad, odnosno sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i da obezbedi kontrolu njegove upotrebe u skladu sa namenom.

Član 33.

Aktom o proceni rizika su određena potrebna oprema i sredstva lične zaštite za sva radna mesta i za sve zaposlene.

Poslodavac je dužan da nabavi predviđenu opremu i sredstva lične zaštite za zaposlene.

XI PROVERA ZAPOSLENIH DA LI SU POD UTICAJEM ALKOHOLA ILI SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Član 34.

Za vreme radnog vremena zaposleni ne sme biti pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, niti se alkohol ili druga sredstva zavisnosti smeju unositi u radne prostorije.

Sredstvima zavisnosti smatraju se sredstva koja utiču na telesno ili duševno stanje radnika zbog kojih je ugrožena njihova sigurnost i sigurnost ostalih zaposlenih sa kojma dolazi u dodir.

Član 35.

Provere alkoholisanosti ili drugih sredstava zavisnosti obavlja direktor, uz njegovo odobrenje drugi ovlašćeni radnik, lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Provera alkoholisanosti i drugih sredstava zavisnosti vrši se na mestu i način kojim se poštuje privatnost zaposlenih.

Član 36.

Odgovorno lice za bezbednost i zdravlje na radu vodi zapisnik o postupku provere. Zapisnik o proveri alkoholisanosti i zavisnosti potpisuje radnik kod koga je obavljena provera.

Član 37.

Smatra se da je radnik pod uticajem alkohola ako je proverom utvrđena prisutnost alkohola u količini većoj od 0,5 promila.

Smatra se da je vozač vozila, kome je upravljanje vozilom osnovno zanimanje, pod uticajem alkohola ako je proverom utvrđena prisutnost alkohola u količini većoj od 0,0 promila.

Smatra se da je radnik pod uticajem drugih sredstava zavisnosti ako je proverom utvrđeno postojanje sredstava u organizmu.

Član 38.

Zaposleni kod kojeg je utvrđeno da je pod uticajem alkohola ili sredstava zavisnosti mora biti udaljen sa mesta rada i osigurava se prevoz do mesta stanovanja na teret troškova zaposlenog.

Poslodavac ili odgovorno lice za bezbednost i zdravlje na radu pokreće postupak za utvrđivanje odgovornosti u skladu sa Pravilnikom o radu.

Član 39.

Zaposleni kod kojeg je utvrđeno da se nalazi pod uticajem alkohola u količini manjoj od 0,5 promila izreći će se opomena u skladu sa Pravilnikom o radu.

XII ZAŠTITA ZAPOSLENE ŽENE ZA VREME TRUDNOĆE, PORODILJE I ZAPOSLENE KOJA DOJI DETE

Član 40.

Ovim Pravilnikom i Aktom o proceni rizika za radna mesta i radne okoline u skladu sa zakonskim propisima utvrđuju se bezbedni i zdravi uslovi za rad žena za vreme trudnoće, porodilja, zaposlena koja doji dete koje poslodavac zapošljava, ako zadovoljavaju opšte uslove za zasnivanje radnog odnosa.

Poslodavac je dužan da za sva radna mesta u radnoj okolini na kojima postoji mogućnost izlaganja štetnostima, procesima ili radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti, procesa i radnih uslova (Prilog 1) Pravilnika o merama za bezbedan i zdrav rad zaposlene žene za vreme trudnoće, porodilje i zaposlene koja doji dete ("Sl. glasnik RS", br. 102/2016), izvrši procenu svih rizika po bezbednost ili zdravlje i svih posledica na trudnoću ili dojenje koje mogu imati zaposlene iz stave 1 ovog člana, proceni prirodu, nivo i trajanje izloženosti, odnosno donese akt o proceni rizika, radi utvrđivanja načina i mera za otklanjanje ili smanjenje rizika.

Poslodavac je dužan da o donetom aktu o proceni rizika, obavesti zaposlene stave 1 ovog člana ovog pravilnika i njihove predstavnike za bezbednost i zdravlje na radu, kao i merama koje se preduzimaju u cilju otklanjanja rizika.

Član 41..

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne sme raditi na radnom mestu za koje je procenom rizika utvrđen rizik po bezbednost ili zdravlje od izlaganja štetnostima i radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti i radnih uslova, tačka A. (Prilog 2) Pravilnika o merama za bezbedan i zdrav rad zaposlene žene za vreme trudnoće, porodilje i zaposlene koja doji dete ("Sl. glasnik RS", br. 102/2016)

Zaposlena koja doji dete ne sme raditi na radnom mestu za koje je procenom rizika utvrđen rizik po bezbednost ili zdravlje od izlaganja štetnostima i radnim uslovima navedenim u Pregledu štetnosti i radnih uslova, tačka B. (Prilog 2) Pravilnika o merama za bezbedan i zdrav rad zaposlene žene za vreme trudnoće, porodilje i zaposlene koja doji dete ("Sl. glasnik RS", br. 102/2016)

Član 42.

Za vreme dojenja deteta žena ne sme obavljati poslove pri kojima je izložena prašini, dimu i parama, kao i pesticidima.

Član 43.

Ukoliko lekar specijalista medicine rada utvrdi da radno mesto gde radi trudnica, odnosno dojilja, ugrožava njeno zdravstveno stanje, odnosno zdravstveno stanje deteta, poslodavac je dužan da premesti radnicu na drugo radno mesto.

Član 44.

Majka ili otac deteta imaju pravo na skraćeno radno vreme radi nege deteta kojem je potrebna pojačana nega i briga.

Postupak sticanja prava reguliše se pravilnikom o radu i pravom na skraćeno radno vreme.

XII ZAŠTITA MALOLETNIKA

Član 45.

Maloletnikom se smatra osoba od 15 do 18 godina starosti.

Član 46.

Maloletnikom se ne može rasporediti na poslove koji mogu ugroziti njegovo zdravlje i razvoj.

Maloletnik se ne može zaposliti na poslovima koji su određeni kao radna mesta sa povećanim rizikom.

Član 47.

Ako ugovorom o radu nije drugačije utvrđeno, maloletnik je obavezan da radi u drugom mestu rada, na udaljenosti koja u redovnom radnom vremenu ne iziskuje putovanje duže od 2 sata u oba pravca.

Maloletnik mora da da pismenu saglasnost za raspored rada u drugom mestu.

Član 48.

Zabranjen je rad maloletnika noću i prekovremeni rad.

Zabranjeno je da se mladi angažuju na radnim mestu koja su objektivno iznad njihovih fizičkih ili psiholoških sposobnosti, uključuju štetno izlaganje opasnim materijama i zračenju ili gde postoji rizik za zdravlje zbog ekstremnih temperatura, buke ili vibracija.

Mladi se ne mogu angažovati i na mestima gde postoji rizik od povreda za koje se može pretpostaviti da ih oni ne mogu prepoznati ili izbeći zbog svoje nedovoljne pažnje koju posvećuju bezbednosti ili nedostatka iskustva.

Mladi moraju da budu zaštićeni od svih specifičnih rizika za njihovu bezbednost, zdravlje i razvoj koji su posledica njihovog nedostataka iskustva, nepostojanja svesti o postojećim ili mogućim rizicima ili činjenici da mladi još nisu potpuno zreli.

Član 49.

Zdravstveni pregled maloletnika obavlja se pri zasnivanju radnog odnosa i nadalje svakih šest meseci rada maloletnika, a pre kada oceni lekar medicine rada.

XIV ZAŠTITA RADNIKA SA UMANJENIM RADNIM SPOSOBNOSTIMA

Član 50.

Zaposlenim sa umanjenim radnim sposobnostima smatraju se zaposleni čija je radna sposobnost umanjena zbog starosti, invalidnosti, profesionalnih i drugih bolesti.

Nadležni zdravstveni organ ocenjuje postojanje umanjene radne sposobnosti.

Član 51.

Poslodavac može zaposliti radnika sa invaliditetom, odnosno sa smanjenom radnom sposobnošću na radnim mestima predviđenim u Pravilniku o sistematizaciji poslova i radnih zadataka i u Aktu o proceni rizika, a u skladu sa Zakonom o radu.

Zaposlenom - osobi sa invaliditetom i poslodavac je dužan da obezbedi obavljanje poslova prema radnoj sposobnosti, u skladu sa zakonom. Zaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću, raspoređuje se na poslove na kojim može raditi bez profesionalne rehabilitacije i bez opasnosti za smanjenje preostale radne sposobnosti. Raspoređivanje invalida rada, vrši se na način utvrđen propisima o radnim odnosima.

XV ZAŠTITA NEPUŠAČA

Član 52.

Zabranjeno je pušenje u javnim prostorijama.

Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.

Član 53.

Nepridržavanje odredaba koje se odnose na zabranu pušenja predstavlja težu povredu radne dužnosti.

XVI OBAVEŠTENJA IZ OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 54.

Na svim radnim mestima, gde je potrebno, ističu se pismena obaveštenja i uputstva za bezbedan rad, čime se upozorava na opasnost i štetnosti po bezbedan i zdrav rad.

Član 55.

Plan obezbeđenja objekta sa propisanim znakovima sigurnosti i uputstvima koja se postavljaju na osnovu stvarnog snimljenog stanja i analize tehničke dokumentacije i sadrži:

- saobraćajne znakove;
- znakove sigurnosti;
- znakove zaštite od požara;
- označavanje elekričnih instalacija i opreme;
- znakove za uzbunu, evakuaciju i spašavanje;
- obaveštenja i upozorenja na opasne stvari;
- sigurne puteve.

XVII MERE BEZBEDNOSTI NA RADU

Član 56.

Pregled ispravnosti opreme za rad sastoji se od:

- Utvrđivanja uvidom da li su oprema za rad, radno okruženje, transportni putevi i druge površine za kretanje, skladišta, pomoćne prostorije i drugo u ispravnom stanju prema propisima bezbednosti i zdravlja na radu.
- Probe da li mehanizmi i drugi uređaji za uključavanje, upravljanje, zaustavljanje i isključivanje deluju pouzdano i ispravno.
- Utvrđivanje uvidom i probom da li su zaštitne naprave i sistemi na mašinama i uređajima u funkcionalnom stanju.

Preglede vrši licencirano pravno lice iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu koje je ovlašćeno od strane nadležnih organa.

Član 57.

Poslodavac obezbeđuje preglede opreme za rad prilikom redovnog preventivnog održavanja u rokovima, obimu i na način kako je to propisao proizvođač, prema planu održavanja, prema zakonskim rokovima, angažujući pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja radne okoline.

Pravno lice je dužno da izda stručni nalaz po izvršenom pregledu i ispitivanju opreme za rad i ispitivanju radne okoline.

Član 58.

Nabavljati se smeju samo sredstva i oprema lične zaštite koja su izrađena u skladu sa odgovarajućim normama i standardima.

XVIII NAČIN I POSTUPAK ISPITIVANJA I ODRŽAVANJA OPREME ZA RAD

Član 59.

Radi preduzimanja odgovarajućih preventivnih mera, a u cilju povećanja bezbednosti na radu, kod poslodavca se vrše periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad .

Pregled i ispitivanje opreme za rad i uslova radne okoline koji podležu periodičnom pregledu i ispitivanju vrši se na tri godine, a pregled električnih instalacija vrši se na pet godina.

Član 60.

Oprema za rad i sredstva koja služe pri radu mogu se upotrebljavati samo za određenu svrhu, odnosno određenu namenu.

Sigurnosne naprave i zaštitna sredstva na opremi za rad moraju se upotrebljavati prema svojoj nameni.

Član 61.

Zabranjena je zloupotreba i samovoljno odstranjivanje zaštitnih sredstava, kao i njihovo namerno oštećenje.

Nedostatke i kvarove treba odmah prijaviti neposrednom rukovodiocu.

Uklanjanje zaštitnih naprava i uređaja može se vršiti u slučaju upotrebe i od strane nadležnog organa.

Po prestanku upotrebe, zaštitne naprave i uređaje treba dovesti u prvobitno stanje.

Član 62.

Održavanje opreme za rad i uređaja, naprava i proizvodnih sredstava mogu da vrše samo za to određeni i stručno osposobljeni zaposleni.

Pre puštanja u rad opreme za rad i uređaja, naprava i sredstava kojima je vršeno održavanje i popravka, obavezno se mora proveriti da li funkcionišu i da li na njima postoje zaštitna sredstva.

XIX RADNE PROSTORIJE

Član 63.

Sve radne prostorije moraju biti, prema vrsti posla, dovoljno osvetljene prirodnom ili veštačkom svetlošću.

Prozori, osvetljavajući otvori i drugi elementi za osvetljavanje moraju se održavati čistim i u ispravnom stanju.

Veštačko osvetljenje radnih prostorija mora biti tako izvedeno da blještavošću ne zaslepljuje zaposlene.

Sva mesta koja predstavljaju naročitu opasnost pri kretanju zaposlenih moraju biti dobro osvetljena.

Zidovi i tavanice radnih prostorija moraju imati takvu boju i površinu da upijaju što manje svetla.

Minimalna opremljenost radnih prostorija mora biti u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima opremljenosti medicinskih organizacija.

Član 64.

Radne prostorije zimi moraju biti zagrejane.

Temperatura radnih prostorija mora odgovarati propisanim vrednostima za te radne prostorije. Pri tom se mora uzeti u obzir vlažnost, kretanje vazduha i intenzitet telesnog rada.

Član 65.

U radnim prostorijama mora da se obezbedi prirodna ili veštačka ventilacija, a prema važećim propisima za ventilaciju radnih prostorija.

Uređaji za ventilaciju moraju se održavati u ispravnom stanju, a svaki kvar mora se na vreme prijaviti i otkloniti.

Zabranjeno je da se uništavaju ili odstranjuju uređaji za veštačku ventilaciju.

XX BUKA I VIBRACIJE

Član 66.

Buka i vibracije u radnim prostorijama moraju se svesti na najmanju moguću meru kako bi se sprečila oboljenja zaposlenih.

Buka ne sme da prelazi dozvoljenu granicu.

Član 67.

Na svim mestima gde buka prelazi dozvoljenu granicu zaposleni su dužni da upotrebljavaju sredstva za zaštitu sluha (ušne antifone, ušne školjke i sl.)

XXI ELEKTRIČNA STRUJA I ELEKTRIČNI UREĐAJI

Član 68.

Poslodavac je dužan da opremu za rad, električne instalacije i opremu za radi u ispravnom stanju.

U slučaju havarije ili rekonstrukcije električne instalacije poslodavac je dužan da obezbedi njihov ponovni pregled i ispitivanje od strane ovlašćene organizacije.

Član 69.

Opasna mesta (električni vodovi, transformatorske stanice,provodni delovi pod naponom) moraju biti obeležena vidnim oznakama zabrane pristupa neovlašćenim licima.

U prostorije sa električnim uređajima dozvoljen je pristup samo stručnim zapošljenim licima.

Prekidači za osvetljenje moraju se nalaziti odmah kraj ulaznih vrata prostorija, na dohvat ruke.

Član 70.

U neposrednoj blizini delova pod električnim naponom, moraju se namestiti table i natpisi koji upozoravju na opasnost od električne struje.

Član 71.

Sve sklopke koje služe za isključenje struje moraju biti tako izrađene i postavljene da pri pravilnom otvaranju , pod normalnom pogonskom strujom ne stvaraju električni luk.

XXII OPASNE I ŠTETNE MATERIJE

Član 72.

Opasne i štetne materije mogu se smeštati u radne prostorije samo u skladu sa zakonom i odgovarajućim propisima.

Član 73.

Hemijska, opasna odnosno otrovna po zdravlje i život ljudi, moraju se smeštati u posebna skladišta ili u poseban skladišni prostor odvojen od drugih prostora

XXIII EVIDENCIJA

Član 74.

Poslodavac je dužan da vodi i čuva evidencije o:

1. radnim mestima sa povećanim rizikom;
2. zaposlenim raspoređenim na radna mesta sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih raspoređenih na ta radna mesta;
3. povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom;
4. zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad;
5. opasnim materijama koje se koristi u toku rada;
6. izvršenim pregledima radne okoline;
7. izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
8. prijave povreda na radu.

Obrasci evidencija predviđeni ovim članom predstavljaju sastavni deo ovog Pravilnika.

XXIV ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 75.

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: predstavnik zaposlenih).

Najmanje tri predstavnika zaposlenih obrazuje Odbor za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: Odbor). Broj predstavnika zaposlenih mora da bude veći za najmanje jedan od broja predstavnika poslodavca.

Postupak izbora i način rada predstavnika zaposlenih i odbora, broj predstavnika zaposlenih kod poslodavca, kao i njihov odnos sa sindikatom uređuju se kolektivnim ugovorom ili Pravilnikom o radu.

XXV SARADNJA SA INSPEKCIJSKIM ORGANIMA I NADZOROM

Član 76.

Poslodavac je dužan da omogući nadležnom inspektoratu rada ulazak u objekte u kojima se vrši nadzor u svako doba kad ima radnika na radu.

Poslodavac je dužan da omogući inspektoru rada pri vršenju nadzora, pregled prostora, laboratorija i opreme za rad, kao i da odredi radnika koji će inspektoru rada davati obaveštenja i podnositi na uvid potrebne ispravke i podatke.

Na zahtev inspekcije rada obavezno se dostavljaju traženi podaci u vezi bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da obavesti inspektora rada o podacima koji su utvrđeni kao poslovna tajna.

Obrasci evidencija predviđeni Pravilnikom predstavljaju sastavni su deo ovog Pravilnika.

Član 77.

Poslodavac je dužan da u određenom roku otkloni nedostatke ili nepravilnosti koje su naređene rešenjem inspektora rada i da u roku od 8 (osam) dana od dana isteka roka za otklanjanje utvrđenog nedostatka ili nepravilnosti, pismeno obavesti nadležnu inspekciju rada o izvršenju rešenja.

Član 78.

Poslodavac je dužan da izvesti inspekciju rada o početku svoga rada, rada svog ogranka, kao i promenama tehnološkog postupka ukoliko se tim promenama bitno menjaju uslovi rada, a najkasnije 8 (osam) dana pre početka rada.

Član 79.

Poslodavac je dužan da donese akt o proceni rizika u skladu sa zakonskim propisima i ovaj Pravilnik usaglasi sa aktom o proceni rizika.

XXVI SARADNJA SA OVLAŠĆENIM PREDUZEĆIMA

Član 80.

Poslodavac može zaključiti ugovore o poveravanju određenih poslova iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu sa licenciranim pravnim licima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu koja su ovlašćena od strane nadležnih organa.

XXVII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 81.

Ovaj Pravilnik usvaja Školski odbor i daje tumačenje pojedinih odredaba.

Član 82.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana usvajanja i objavljivanja.

Danom stupawa na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik del.broj 235/1 od31.01. 2019 godine.

Predsednik školskog odbora:

Goran Rajković

Pravilnik zaveden pod del.brojem 2197od 28.10.2020.godine, a objavljen na oglasnoj table škole dana 28.10.2020.godine.

sekretar

Nataša Veljković